

Andra roten, tomt 24

Kvarteret Varuhuset

Elfte roten 1637–57v

Kungsgatan mellan Västra Hamnen och
Korsgatan

Femte roten 1657h–70

Kollegan vid Göteborgs gymnasium (se 1.31) kallad *Herr Lars Hörare* ägde gården enligt bakugnslängderna 1666–70, G 1670 1 tomt, därefter hans änka *Anna Taggelia* kallad *Herr Lars collegie (hörares) änka* Lars Trogelius efterlämnade åtminstone två söner: *eloquentie lektor magister Andreas Laurentii Trogelius*, född 1664 (se 1.32, Västra Hamngatan och nedan) och *biträdande rektorn vid Gymnasiet Johannes Laurenti Trogelius*, kyrkoherde i Skredsvik 1696, död 1709. Anna Taggelia gifte enligt Skarstedt redan 1672 om sig med med ”Ärevärdige Herr Biskopen” *Laurentius Thoreri Billichius*, född 1597. Billichius hade bl.a. varit Gustaf II:s hovpredikant i Pommern, rektor i Mariestad. 1637, kyrkoherde i Filipstad 1640 och i Mariestad 1647 och riksdagsman 1638 och 1647, innan han vid 75 års ålder blev biskop i Göteborg år 1671. Det var alltså en gammal man Anna Taggelia gifte om sig med. Tillnamnet Billichius hade han erhållit, eftersom han var född i Bergs församling nära Billingen. Han avled 1.1.1678 och är begravd i Mariestad. Billichius hade en son Jonas, som blev kollega i Mariestad 1659 och som avled 1660. Det är ovisst om denne Jonas var född i Billichius äktenskap med *Catharina Månsdotter (Maville)* eller i ett ännu tidigare äktenskap. Eftersom Catharina Månsdotter (Maville) avled utan livsarvinge i sin födelsestad Mariestad, hade biskopen efter förlikning utfäst sig att betala 1 000 d smt till hennes syskon. Vid sin död var biskopen fortfarande skyldig Catharinas bror *guldsmeden Lars Månsson Maville* 333 och en tredjedels d smt men därav hade Anna Taggelia till guldsmedens måg *rådman Johannes Petreus* betalt 170 d smt. I en obligation, daterad 22.6.1683, erkände Anna Taggelia återstående skuld. Den 14.3.1687 inlade *kornetten Algot Gadd*, som var arvinge till en syster till Catharina Maville, denna obligation i rätten och Anna Taggelia måste till Gadd pantsätta gården ”strax vid svenska kyrkan belägen med hus, tomt och vad därtill hörer”.

M1676–77 Herr Biskopens änka en tomt. I tomtöreslängderna sägs biskop Billichius änka vara ägare till gården på Kungsgatan 1702.

Enligt Magistratens protokoll lät

kopparslagare Casper Wohlfart (som 1660 kom från Nürnberg, burskap 10.10.1670) uppbjuda gård den 8.5.1699 ”mellan Jon bagare i öster och mäster Anders Olofsson skraddare i väster”, som han för 875 daler köpt av framlidne *lektorn vid Göteborgs Gymnasium sal Andrae Trogelii änka Catharina* (AIIa:1). Uppgiften om att Andreas Laurentii Trogelius skulle haft en änka Catharina tyder på att han på dödsbädden vigts vid sin fästmö *Catharina Spalding*. Hänvisande till Skarstedts herdaminne återger nämligen Wilhelm Berg i sin handskrift om Göteborgs husägare en uppgift i 1698 års almanacka om att det lyste för Andreas Trogelius och Catharina Spalding den 14.8.1697 men att han den 27 samma månad var död. Eloquentie lektor hade han blivit 1687. 1697 valdes han till riksdagsman och säges i eftermälet ha varit ”en hederligt sinnad man”.

Caspar Wolfart gifte sig 1671 med *jungfru Carin Sigfridsdotter*. Hans änka begravdes Chr 6.2.1736, 76 år gammal. Se också 1.39, 5.18.

Vid Caspar Wohlfarts död 1702 övertogs gården av hans äldste son *Hans Wohlfart*, född 1673, som året innan den 4.4.1702 hade erhållit burskap och förmodligen övertagit faderns verkstad. Svågern *Abraham Schmidt* fordrade den 10.4.1705, att Hans Wohlfart skulle betala sin skuld till syskonen på gården och fick löfte av Wohlfart, att han tacksamt skulle betala, när hans lägenhet det tillät. Förmodligen var det för att betala syskonen, som han samma år till Tyska kyrkan pantsatte sin gård ”mellan Anders skräddeles änka i väster och Jon bagare i öster”.

Den 4.2.1700 hade Hans Wohlfart gift sig med *Margaretha Halbmeijer*, född 1683, dotter till *sadelmakaren Hans Jacob Halbmeijer* och dennes första hustru *Sofia Alers*. Hans Wohlfart begravdes 7.11.1743 och Margareta övertog då gården, som hon behöll till sin död. Bouppteckningen efter henne den 4.1.1751 visade tillgångar på 20 758 daler mot 2 384 i skuld: behållningen skulle delas av sju.

Kaptenen i Ostindiska Kompaniet Benjamin Svensson

inropade gården på auktion för 2 900 d smt och erlade betalningen till Margareta Wohlfarts måg *segelsömmaren Carsten Gaijen* som representant för arvingarna. Vid uppbudet den 28.9.1752 sades gården ligga ”på Kungsgatan mellan hovrättskommisarien och stadsfiskalen Anders Majjgrens gård i väster och sadelmakare Johan Ludvig Scholmeijers gård i öster” och såldes med inmurad kopparbryggkittel och tapeter i 3 rum.

Den 24.4.1754 köpte *bokhållaren vid Svenska Ostindiska Kompaniet Jonas Malm Ericsson* (uppbud 7.4.1755) för 3 300 d smt av kapten Benjamin Svensson (död kort därefter 19 maj). Jonas Malm Ericsson svarar för gården i tomtöreslängden 1765. Se Sv. Biogr. Lexikon.

Senast den 28.8.1771 (uppbud först 15.1.1787) bör gården ha övertagits av *kateketen Magnus Westberg*. Den dagen annonserar nämligen denne i Göteborgske Spionen om att nästkommande flyttningstid var för ett hushåll ledigt att tillträdas mot hyra ”en undervåning belägen på Kungsgatan mitt emot Kyrkan och består av sal och kammare åt gatan, ett stort rum åt gården, kök, skafferi, drängkammare, visthus, vedbod, hwälvd källare m.m.”. Magnus Westberg, som var skraddarson och hade blivit kateket 1765, var mycket energisk i tjänsten. 1771 anhöll han i Göteborgske Spionen ”på ungdomens vägnar ödmjukeligen”, att stadens invånare under fastlagstiden icke skulle anställa begravningsceremonier ”på det att ett långt viktigare arbete, nämligen Ungdomens undervisning i Christendomen. ej måtte därigenom hindras, vilket skedde förliden söndag”. Magnus Westberg tog avsked från tjänsten 1794 och avled 19.7.1797 i Utbynäs. 72 år gammal.

Han var bror till *hökaren Jonas Westberg* enl. EIIb:131.

Urfabrikör Fredrik Beckman. född 1754, död 26.3.1819 (ibm 1.6 Idogheten 1786) hade 1795 tillsammans med *handelsman Jacob Svanberg* övertagit gården (uppbud 7.3.1796) Vid bou efter Beckmans hustru *Elsa Margareta Ljungberg* 12.5.1810 sades paret äga trevåningshus (färdigt 1805) med tomtnummer 24, Kungsgatan, samt övre delen av stenhuset nummer 25, näst intill. 6 000 rdr banco.